

ESTONIA TEATER

„Sveeöö unenägu“

William Shakespeare'i komöödia kolmes vaatuses.
Tõlkinud **Ants Oras**.

F. Mendelssohni muusika

Näitlejad: teeneline näitleja **Ants Lauter**.

Muusikainiit: **Peeter Paul Lüdig**. Tantsud: **Boris Blinoff**.

Kostüümid: **Natalie Mel**. Dekoraatsioonid: **Voldeemar Haas**.

TEGELAS E D :

Thesens, Ateena hertsog	teen. näitleja	Ants Lauter
Aegeus, Hermia isa		Harry Paris
Lysander		Teet Koppel
Demetrius	Hermia austajad	Kaarel Karm
Philofraus, lõbususte korraldaja	Thesense hoovil	Albert Üksip
Tümakas, puusepp		Juhan Tõnopa
Ludi, fiser		Ants Jõgi
Muhkam, kangur		Arnold Vaino
Pleel, lõõtspalkur		Ants Eskola
Koonud, kalaisapp		Sergius Lipp
Kõss, rätsed		Theodor Krull
Hippolytia, amatsoonide kuninganna		Mela Luts
Hermia, armunud Lysandrisse		Marie Parikas
Helena, armunud Demetriusse		Saime Loft
		Mare Leet
Oberon, haldjate kuningas		Jüri Koger
Tiania, haldjate kuninganna	teen. näitleja	Ena Villmer
Puck, haldjas		Reet Aarma
Hernecis		Hilda Koit-Mallin
Härmavõrk	haldjad	Valli Olbrei
Tõlmukibe		Sofia Kalevi
Sinepiiva		Miralda Granberg

Teisi haldjaid Oberonia ja Tiania kaaskonnast. Thesense ja Hippolytia saajad.

Tegevuskohad: Ateena ning mets selle läheduses.

Algus kell 1/2 8 õhtul, lõpp kella 3/4 11 paigu.

Märkus: 1) Tagaistloodud pileetid hind võetakse arvesse ainult siis, kui odavam pilet kaalima

hinnalise vastu vahetatakse.

2) Saalis jaituis- ja ritsetelorusmes on saiteselamine keelatud. Saateselajaid palutatakse alnuit saiteselamiseks määratud ruumse tarvitada, mis eitelandidejournse. korraldajamees teenitules olevatki ametlikkuvil on eeskerti, korraldajajärgsele tühhelepona sellele korraldajale jaltida, mille alla paandrida palutatakse.

3) Ettekande ajal on saali ukseid kinni.

Jahatus

SAATESÕNAKS

Näib, et kõigist klassikuist on „Estonia“ teatris kõige enam kodus-
nenud Shakespeare, s. t. teater on kõige enam harjunud Shakespeare'iga.
Sellele faktile ei ole tarvis otsida erilisi õigustusi või koguni vabandusi.
Tarviseb vaid meelde tuletada teatri maailmas mingiks vanasõnaks saa-
nud kõnekäändu: „Shakespeare on näitleja kodumaa“.

Vahest suuremagi õigustusega võiks viimaste aegade teatrielu kohta
peaaegu kõrgis mais öelda, et Shakespeare on osutunud avarak, võima-
lustevrikaks ja meelilavaks kodumaaks eriti lavastajale. Selle renes-
santsimeistri ja humanisti teosed õhutavad nende unestelustamisest tege-
ma nähtavaks ja kuuldavaks arvutuid eritimu, millel on ruumi inimli-
kus tundemaailmas. Just „Sveeöö unenäost“ (või täpses tõlkes õieti
„Jaamöö unenäost“) on tihitigi antud kuulsaid lavastusi: see teos või-
maldas mõjule pääseda ka Max Reinhardtil aastal 1904, kusjuures suu-
rimaks sensatsiooniks oli metsa kujutava lava pöörlemine Tiania armu-
peo ajal. Ja Inglismaale võimaldab „Sveeöö unenägu“ ta kuulsaimeid
vabaõhuteendusi sveeõhtuul.

Neid mälestusi ajaloost ei ole esitatud mitte selleks, et valmis-
tada publikut mingi enneolematu sensatsiooni vastu käesolevas lavastu-
ses. On vaid tahetud vihjata „Sveeöö unenäo“ erilaadile: fantaasiarikka
Shakespeare'i toodangus on see teos üks kõige puht-teatraalsemaid, s. o.
fantastilisemaid, mänglevamaid, vabamard tõeraodluse raskusest. „Svee-
öö unenäo“ on Shakespeare kirjutatud aastal 1594, niisits enne ena-
mlkku oma parimatist lavateoseist; pealegi näib, et see nõiduskomöö-
dia on kokku kombineeritud selleks, et (nagu näeme teose lõpu eel) nõi-
duda õne ning õnnistust ühe suvarisokokraatliku paari pulmavooridele.
Lõppeks on siia autor tunnitud läbi ajama hoopis laenamata
sündmusstikku mineviku kirjandusest, mis talle on kõigi muude näidende-
loomisel olnud enam-vähem tõhusaks toeks. Tulemus ongi oma reaal-
selt sündmusstikult kasin, kui arvestada realismata: need armastajapaar-
ride ekslemised ja hullud meelemautused jaaniõises metsas pole kellegi
dramaatiline tegevus, sest kõike juhib ning nõid hullav metsavaim Puck
— ja see on omakorda haldjatekuninga Oberoni käsutamine; Oberon aga
ülgeseb samuti armastuse ja armukadeduse muutlikus pöörises nagu su-
relikudki... Näib, nagu ihiseks kindlam pind „Sveeöö unenäos“ täiesti
jalge all.

Kuid intuiisemal nautimisel tajume, et Shakespeare on siin kõige
oma ilmeelikkuse ja lullelise mängutuju vallandamisel siiski andnud
vaatleja mõistusele viiteid, on avanud filevaateid, mis teevad selle moon-
duste-komöödia tõeliselt sisukaks nihasti poeetiliselt kui ka —
olgu see rõhutatud — puht-inimlikult. Põhjamaa haldjast ja antiksse
Lõuna mütoloogilisest olendeist segatud irrealne maailm äratas siin oma
hübasusega kõiki neid elamusi, mida annab romantiline loocustule ja
rahvamüstend. Kuid Pucki nõidustembud armastajate ja käsitööliste-
„kehkmite“ kallal, ta vaelejalõbu „inimsoo juhnuusest“ — see kõik
valgustab sümboolselt inimlike kihkude ning kirgede ebatendilikkust, tume-
dust, juhuslikkust. Pucki kaudu elab temperamentu, ent vaimset filelev
lulletaja — või ka lavastaja! — naerdes kaasa oma kujutega —
ekskleivate inimolenditega. „Sveeöö unenäost“ on aga algelisest eba-
teadlikkusest üle kuningapaar: „Ateena hertsog“ Thesens ja ta Hippo-
lytia, kes on läbi teinud noorusa eksitännud ning teineteise vaenustamis-
ja leidnud õnneliku ning mõistva rahu. Ha-tilikumat laadä stimpatsust,
kuid „rohelistist“ komöödia-armastajast inimlikul arengureidil palju all-
pool asetsevad pärisloomikud — käsitöölised. Kui näeme, et „Sveeöö
unenäo“ armastajad ei tunne veel oma tundeid, vaid usuvad neid tund-
vat seltskondliku pärimuse ja kirjanduse eeskujul, siis Muhkamest ja
Tümakast õjume, et kõrgemate inimlike ning kunstiliste eeskujude jäl-
jendamine ja näitlemine on keemiline niikaua, kui vaim pole süngi har-
junud elama nende ihaldatud kõrguste sfääris.